

Înrudirile spirituale ce se crează în urma Botezului

Pe lângă înrudirea trupească (fizică), în creștinism se ține cont și de înrudirea spirituală. Canonul 53 de la Sinodul Trulan (691-692), singurul care abordează această problemă[1], numește înrudirea spirituală ca fiind „mai presus decât legătura cea după trup”, de unde și o serie întreagă de confuzii. Acestea apar pentru că Biserica interzice căsătoria între rudele după trup până la al 7-lea grad, dar același Canon interzice legătură dintre rudele spirituale doar până la gradul 2 (unii extrinzându-o mai târziu până la gradul 3). Deci, acest „mai presus” trebuie înțeles în sens calitativ (duhovnicesc), nu că el ar implica aceleași restricții ca la înrudirea trupească, unde se pune și problema „amestecului de sânge”.

Și în prezent, de foarte multe ori, această reglementare canonică nu este înțeleasă corect, ivindu-se două categorii de întrebări:

- ***Dacă e bine sau nu să fie botezați în aceeași apă un băiat și o fată?***
- ***Dacă soțul și soția pot asista la același botez (împreună)? Dacă doi tineri (băiat și fată), care au asistat la un botez, se mai pot căsători?***

Încercăm să răspunde sistematic la aceste categorii de întrebări.

1) Înainte de a răspunde la această întrebare, trebuie să răspundem la întrebare

a dacă botezarea a două persoane într-o apă îi face sau nu frați spirituali. Dacă da, atunci, în cazul când e vorba de un băiat și o fată, când ajung mari, ei nu se pot căsători. Mai apare și întrebarea dacă părinții/nașii lor mai țin cont cu cine a fost botezat fiul/finul sau fiica/fina lor și le-a spus acest lucru și copiilor/finilor lor. E greu de închipuit acest lucru în zilele noastre.

În acest context, pt a evita o astfel de problemă, unii preoți evită botezarea unui băiat și a unei fete împreună. Deci totul se face din măsuri de "precauție", care însă trebuie de văzut în ce măsură sunt justificate.

Știm că în trecut, înainte de generalizarea pedobaptismului, creștinii se botezau doar la marile sărbători în baptisteriu. În aceeași apă a Botezului se puteau afunda zeci, sute, iar în cazuri speciale chiar și mii de candidați, indiferent de vârstă, etnie sau sex. Cred că nu de puține ori, în aceeași apă, erau botezați soțul și soția sau părinții și copiii, în funcție de momentul convertirii

fiecăruia la creștinism și a parcurgerii disciplinei catehumenatului. Oricum, nicio prevedere canonică nu interzice sau limitează în vreun fel practica botezului de obște. În canoane se vorbește doar de o înrudire spirituală între fin și naș, și între naș și unul din părinții finului rămas văduv (vezi Canonul 53 Trulan).

Deci nu există niciun impediment în botezarea într-o creștelniță a unui băiat cu o fată, chiar dacă aceștia ar urma să se și căsătorească.

2) Reieșind din același Canon - 53 Trulan, dar ținând cont și de vechea practică de a săvârși Botezul, când asista întreaga comunitate la acest moment solemn, reiese limpede că nu este nicio problemă dacă asistă la botez soțul și soția sau 2 logodnici. Dacă e să intrăm puțin în esența Canonului, observăm că este interzis ca unul din părinți să fie nașul propriului copil, pentru că în acest caz, acei soți nu ar mai putea trăi împreună - șiretlic care a și fost folosit de unii pentru a divorța. În rest, nu-i nici o problemă.

Pentru a înțelege totuși răspunsul nostru la întrebarea de mai sus, este nevoie de o precizare: Este bine să se înțeleagă că nu toți cei care asistă și se roagă la botez, sunt și nași. Naș este doar cel care ține pruncul și rostește Crezul în locul finului (dacă acesta este mic). Restul persoanelor, cum îi numim noi cumătri, nu sunt decât niște asistenți-rugători la săvârșirea Tainei și, corect ar fi, ca ei nici să nu fie implicați în toate gesturile liturgice de la Botez: lepădările, înconjurul cristelniței (la cântarea „Câți în Hristos v-ați botezat...”) etc. În acest caz, chiar dacă unul din soți este naș de botez, celălalt este un simplu asistent-rugător, așa cum și în vechime era întreaga comunitate (sat sau chiar oraș).

Deci este nejustificată interdicția pusă de preoți ca la Botez să nu asiste doi soți sau logodnici. Este permis să asiste chiar și ambii părinți[2] la botezul propriului copil, dar cu interdicția ca unul din părinți să fie și naș.

Note:

[1] *Încă în anul 530 împăratul Justinian a dat o lege (Codex V, 26) care interzicea căsătoria între nași și fini, dar o normă canonică nu exista, aceasta venind mai târziu, la Sinodul Trulan (Quinisext).*

[2] *Se au în vedere situațiile când au trecut mai mult de 40 de zile de la naștere și mamei i s-au citit rugăciunile de intrare în biserică. În mod normal, botezul nici nu trebuie grăbit mai devreme de 40 de zile, cu excepția cazurilor de moarte, când pruncul poate fi botezat chiar și imediat după naștere.*

[Ierom. Petru Pruteanu](#)

